

**BRUKSANVISNING
COM2100**

1. GENERELLE OPPLYSNINGER
2. HURTIGGUIDE
3. TASTATUR
4. MENYFORKLARING - TERMINALMENY
5. MENYFORKLARING - TAKSAMETERMENY
6. VALG AV TAKSTER
7. SKIFTLAPP/SKIFTAVSLUTNING
8. REGISTRERING AV KREDIT
9. REGISTRERING AV UTLEGG
10. VISNING AV LAGRET KREDIT
11. GPRS MELDINGER
12. SERVICEMENY
13. RAMKORT / PROGRAMMERING
14. TEKNISK INFO / MONTERING
15. ALARMMELDINGER

1. GENERELLE OPPLYSNINGER

COM2100 terminalen er fullstendig programmerbar fra ramkort, slik at det er enkelt å innføre evt. nye funksjoner, endre takster osv.

Det er tilstrekkelig minnekapasitet til å lagre mer enn 160 kreditturer, ca 20-30 skiftlapper, sperreliste etc. samt kontoplan for kreditt-kjøring.

Et skift startes og avsluttes med et startkort, som kan være enten et eierkort eller et sjåførkort. Med terminalen følger et *eierkort*. I tillegg kan man bestille *sjåførkort*. Eierkort programmeres med løyvenummer, og gir tilgang til flere funksjoner enn et sjåførkort. Når et eierkort brukes på et taksameter tilhørende et annet løyve enn det eierkortet er programmert med vil eierkortet fungere som et sjåførkort.

Når man leser bruksanvisningen må man være obs. på følgende:

- Tastsekvenser forklares for eksempel - >> - **TAXAMETER – AVREGN** Dette betyr at man først taster >>, deretter **TAXAMETER**, så **AVREGN**
- Når det skrives **PRINT M/U** betyr dette at man kan velge mellom **PRINT-M** og **PRINT-U**
- Når det skrives "...(fra terminalmeny)..." betyr dette at man skal starte fra *utgangspunktet* i terminalmenyen.
- Uttrykket "kredittrecord" brukes ofte. Når en kredittur avsluttes lagres den som en "record" i taksameterets minne. Det lagres en record pr. kredittkort eller passasjer. Denne "recorden" inneholder alle data fra turen slik som dato, beløp, kontonummer, turdistanse etc, og danner grunnlaget for den etterfølgende fakturering. Hvis recorden blir ødelagt eller forsvinner ved tømning av kredittdata må turoppgjøret ansees som tapt hvis man ikke har annen dokumentasjon (se kap. om registrering av kredit)

2. HURTIGGUIDE

2.1.1 START SKIFTET:

Slå taksameteret på ved å trykke **I**. Etter noen sekunder tennes lyset i displayet, og meldingen "LOGG PÅ, TREKK BRUKERKORT" vises på displayet. Start skiftet ved å trekke brukerkortet gjennom kortleseren med magnetstripen ned, på kortleseren er det en pil som angir vilken vei kortet skal trekkes. Kort pipesignal betyr at terminalen har godtatt kortet, og skiftet er startet. Langt pip betyr at kortet er trukket feil vei, eller ikke lesbart.

Hvis bilen er brukt uten at taksameteret har vært påslått, vil det ved start av skiftet skrives ut et bilag på antall kilometer bilen eventuelt har kjørt siden siste skift.

2.2 KJØRE EN KONTANTTUR:

Velg riktig takst ved å trykke på **T**. Sett taksameter i TAKST (opptatt) ved å trykke på **S**. Når turen skal avsluttes settes taksameteret i STOPP ved å trykke **S**. Et nytt trykk på **S** setter taksameteret i FRI. Hvis man ønsker å gå tilbake fra STOPP til TAKST, gjør man dette ved å trykke **T**.

2.3 TA UT EN KVITTERING:

Når man har kjørt turen og brukt **S** for å gå i STOPP, kan man ta ut en kundekvitteing ved å (fra taxametermeny, kap. 4) trykke på **PRINT** eller ved å trykke **4**.

2.4 AVSLUTT SKIFTET:

For å avslutte skiftet må man stå i terminalmodus .

Trykk eventuelt to ganger på **M** hvis man står i taxametermeny. Trykk to ganger på **C** for å være sikker på at du er i hovedmenyen. Slå deretter taksameteret av ved å trykke **I**. Trekk brukerkortet, tast **LAGRE - PRINT M/U**. Skiftet er dermed avsluttet, og skiftlapp skrives ut. Deretter trykker man **AVSLUTT- AVSLUTT**, og terminalen slår seg av.

3. TASTATUR

Tastaturet er todelt, med **et sett faste taster (med påtrykt symbol) og et sett funksjonstaster**. Funksjonstastene endrer funksjon etterhvert som man beveger seg i menyene. Menysystemet er lagt opp med to hovedmenyer, **Terminal og Taxameter**.

3.1 FASTE TASTER

- I AV/PÅ**
 - Benyttes for å slå terminalen av og på.

- C SLETT**
 - Benyttes for å slette inntastede data i f.eks. rekvisisjonsmeny.
 - To trykk på **C** vil alltid bringe deg tilbake til hovedmenyen.

- M MENY**
 - Benyttes for å veksle mellom **taxametermeny** og **terminalmeny**.

- S STATUS**
 - Benyttes til å skifte status mellom FRI - TAKST - STOPP - FRI osv.

- T TAKST (to funksjoner)**
 - Benyttes til å skifte taksttrinn i status FRI eller TAKST.
 - Benyttes for å gå tilbake til TAKST når man står i STOPP.
(NB! Før man skriver ut kvittering)

- E EKSTRA / TIPS**
 - Brukes til å legge inn EKSTRA (i status TAKST).
 - Brukes til å legge inn TIPS (i status STOPP).

- ▲▼ PIL OPP/PIL NED**
 - Benyttes til å søke bakover/fremover i registre, samt til diverse justeringer, f.eks. lysstyrke og kontrast.

- ↵ ENTER**
 - Brukes til å skifte felt/linje, f.eks. ved innlegging av rekvisisjoner.

3.2 FUNKSJONSTASTER

På nederste linje i skjermbildet vil det alltid stå noen tekster som viser funksjonen til funksjonstasten umiddelbart under teksten. Denne teksten vil endre seg etterhvert som man bruker tastene, ved at man får opp ett nytt funksjonssett hver gang man trykker en tast

I denne bruksanvisningen beskrives det en del tast-sekvenser som skal utføres. Disse starter alltid fra en av de to grunnmenyene:

I terminalmodus viser menylinjen:

```
? SENT TURE MEDD OVER REGI >>
```

I taxametermodus viser menylinjen:

```
? PRINT BILLETT FAST KORT TAXA >>
```

Skifting mellom hovedmenyer (Taxametermodus/Terminalmodus): Trykk **M** to ganger. Når terminalen slås på står terminalen alltid i Terminalmodus. For å avslutte et skift må den også stå i terminalmodus.

Det bør derfor være lett å finne utgangspunktet for sekvensen. Husk at man ved å trykke **to ganger på C** alltid vil komme til en av grunnmenyene.

? Spørsmålsteget finnes i alle skjermbilder helt til venstre på menylinjen. Ved trykk på denne vil du få opp en hjelpetekst som gir informasjon om funksjonene i det skjermbildet du befinner deg i. (Denne funksjonen er ikke oppdatert i alle skjermbilder)

Helt til høyre på menylinjen finner man ofte funksjonene << og >>. Disse brukes til å gå henholdsvis ett trinn tilbake og ett trinn frem i menyen.

4.0 MENYFORKLARING - TERMINALMENY

4.1.1 Oppslag

Som nevnt i avsnittet over er det to typer menyer i terminalen, Terminalmeny og Taxametermeny. Terminalmenyen er den som kommer frem ved oppstart av terminalen, og den ser slik ut:

```
? SENT TURE MEDD OVER REGI >>
```

Trykker du pil mot høyre vil du få opp denne menyen:

```
? BASE INFO SETUP SENT.BASE <<
```

En del av disse valgene har bare med OTT (trafikkdirigering system) å gjøre. Det eneste valget som er aktuelle i denne menyen er **BASE**. Ved å trykke **BASE** får du en ny undermeny:

```
? TAKST RABATT/TILLEGG DAGNATT << >>
```

Under **TAKST** kan man kontrollere takstverdiene (påslag/distanse/ventetid).

Under **RABATT/TILLEGG** kan det kontrolleres hvilke tidsperioder taksameteret bruker forhøyet takst og hvilke tidsperioder taksameteret er programmert til å kjøre med rabattert takst. Tallet foran perioden er det prosentall det korrigeres med.

Under **DAGNATT** er det to nye valg:

DAGNATT - NORM Viser når taksameteret skifter mellom dagtakst, kveldstakst og nattakst for alle ukens dager.

DAGNATT – SOMVIN viser dato for sommer-/vintertidsskifte.

4.1.2 Registre

```
? SENT TURE MEDD OVER REGI >>
```

Ved å trykke **REGI** i terminalmeny få en ny undermeny:

```
? TOTAL SKIFTLAPP TRIPP KREDITT <<
```

Ved å trykke **TOTAL** vil du ha en oversikt over totaltellere over kilometer og innkjørt, (Trykk **N.SIDE F.SIDE N.LINJE F.LINJE** for å bevege deg frem og tilbake i oversikten.) Videre vil du finne datoen for takstversjonen som terminalen er programmert med og oversikt over strømbrudd og en skift oversikt. Ved å trykke pil mot høyre kan du velge å skrive ut dette til printer. Her får du valgene **PRINT-M** og **PRINT-U** PRINT-U skriver bare ut totaltellere samt dato for takstoppdatering, mens PRINT-M skriver ut hele innholdet.

Velger du **SKIFTLAPP** vil du få undermenyen

? AKTUELT TIDLIGERE BILAG <<

AKTUELT viser skiftet du står i. Velger du **TIDLIGERE** vil du kunne bla i alle skiftene som er lagret i terminalen. Du vil først få spørsmål om å **taste inn sjåførn**. Taster du inn et sjåførnnummer kommer bare skiftene til det aktuelle sjåførnnummeret frem. Lagrer du sjåførnnummeret som **000000** kommer alle skiftene frem. For å bla mellom skiftlappene bruker du piltastene **▲▼**, på venstre side av tastaturet. (Pil opp er forrige skiftlapp). For å bla i selve skiftlappen bruker du kommandolinjen under displayet som viser N.SIDE F.SIDE osv.

For å skrive ut en tidligere Skiftlapp trykker du pil mot høyre når du har bladd deg frem til ønsket Skiftlapp og velger **PRINT-M** eller **PRINT-U** (Skiftlapp med eller uten turspesifikasjon).

For å få tilgang til alle sjåførere må terminalen være åpnet med et eierkort. Med sjåførkort får du bare tilgang til skift som er registrert på det aktuelle sjåførkortet.

Trykker du **TRIPP** vil du få frem en trippteller som viser aktuelle tall for pågående skift, antall turer, antall kilometer og innkjørt beløp. Tripptelleren er nullstilt ved oppstart av hvert skift og kan nullstilles under skiftet ved å velge **NULLSTILL** hvis det er ønskelig.

Ved å velge **KREDITT** vil du få opp spørsmål om å taste inn kredittperiode på skjermen, i formatet År, måned, dag, time, minutt - fra og til. Ved å trykke **LAGRE** vil du kunne bla i kredittransaksjonene som er lagret i terminalen. Ved å trykke pil mot høyre vil du også ha mulighet til å skrive ut kreditturene i perioden du har valgt. Dette er det også bare tilgang til med eierkort.(se kap 10).

Velger du **BILAG** vil du fortløpende under skiftet kunne legge inn utgiftene du har i løpet av et skift. Det du registrerer her vil bli akkumulert i kolonnen til høyre. Ved avslutning av skiftet vil verdiene du har lagt inn underveis komme frem som forslag før du lagrer avslutningsbildet.

4.1.3 Oppsett

Viser forskjellige oppsett, samt justeringsmuligheter av taksameter.

? SENT TURE MEDD OVER REGI >>

Trykker du pil mot høyre vil du få opp denne menyen:

? BASE INFO SETUP SENT.BASE <<

Ved å velge **SETUP** vil du få følgende meny på skjermen:

? LYS LØYVE SKJERM PAPERFEED << >>

Velger du **LYS** kan du stille skjermens lysstyrke med piltastene på venstre side av tastaturet. Velger du **LØYVE** vil du kunne se opplysninger om Løyvenummeret som er registrert i terminalen, Organisasjonsnummeret, terminalens serienummer, Sjøførnummeret terminalen er åpnet med og utløpsdato for sjåførkortet som er brukt, samt kalibreringstallet som er registrert.

Velger du **SKJERM** vil du få tilgang til å velge **FONT, GRAFIKK** (ikke i bruk) og **KONTRAST**. Under **FONT** kan du velge mellom 3 forskjellige fontstørrelser på teksten i displayet.

Ved å velge **KONTRAST** har du her mulighet til å stille kontrasten på skjermen.

Velger du **PAPERFEED** vil du få valgene **LINEFEED** og **FORMFEED**. Ved å bruke disse tastene vil skriveren dra frem papiret, en linje eller en sekvens. (Gjelder ikke termoskriver).

Ved å trykke pil mot høyre vil du deretter kunne velge fra neste meny:

? LOGO REKLAME SETUP SERVICE <<

I denne menyen kan du se hvilken tekst som står på toppen av kvitteringene ved å trykke **LOGO** Trykker du **REKLAME** vil du se hva som står nederst på samme kvitteringen.

Velger du **SETUP** vil du få opp følgende bilde:

TELEFON NR. PÅ KVITT.	:	1	(JA)
S-TAST	:	0	(TAST <-)
BEREGNING AV LØNN/SKATT:	:	1	(JA)

Denne menyen har du bare tilgang til med eierkort. - Det første valget gjelder bare OTT-biler, og viser telefonnummeret som er koblet til bilen på sentralbordet.

Valget **S-TAST** (Sikkerhetstast) gir deg mulighet til å velge om skal trykke ↵ **-tasten** (enter), før du klarer å sette terminalen i **FRI**. Setter du verdien her til **1** går terminalen direkte i **FRI** ved å trykke på **S** tasten, mens hvis verdien står som **0** må du taste ↵ (enter) først. Ved dette valget vil du ha en slags "angreknapp", før du setter terminalen i **fri**.

Det siste valget er om du ønsker at sjåfører skal kunne **taste inn lønns og skatteprosent** selv ved avslutning av et skift. Setter du denne verdien til **0** vil ikke sjåførene ha tilgang til dette.

Hvis du velger **SERVICE** fra menyen må du ha åpnet terminalen med et Servicekort.

Se **kap. 12**

5.0 MENYFORKLARING - TAXAMETERMENY

I taxametermenyen, ligger funksjoner for behandling av rekvisis

Hvis du trykker to ganger på **M** skifter du til taxametermenyen som ser slik ut:

```
? PRINT BILLETT FAST KORT TAXA >>
```

Trykker du pil mot høyre vil du få neste meny som ser slik ut:

```
? REKVI RABATT 100% BOMTUR << >>
```

og trykker du enda en gang pil til høyre vil du få ytterligere en meny som ser slik ut:

```
? EGENANDEL->KREDITT TAKSTER <<
```

Valget **PRINT** gir deg adgang til å skrive ut en kvittering etter endt tur. Når terminalen settes i **STOPP** etter en endt tur vil det ved å taste **PRINT** bli utskrevet en kvittering for turen.

Hvis du taster **PRINT** mens terminalen står i **FRI** vil det på skjermen komme frem kopi av siste turen. Ved å bla med piltastene til venstre på tastaturet, kan du bla igjennom kvitteringene som ligger lagret i terminalen fra de siste kjørte turene. Ved å trykke pil mot høyre vil du kunne skrive ut valgt kvittering. Denne vil da bli merket med **KOPI**.

5.1 BILLETT

```
? PRINT BILLETT FAST KORT TAXA >>
```

BILLETT velges hvis du skal dele en tur mellom flere som ønsker å betale hver for seg. For hver gang du trykker **BILLETT** vil du få valget mellom **NY** og **AVREGN**. Terminalen skriver ut et Billettnr hver gang du trykker NY (Antallet som er registrert vil stå foran beløpet i takstvinduet). Disse må avregnes hver for seg. Dette gjør du ved å velge **AVREGN** og deretter taste inn **BILLETNUMMERET**. Turen deles da matematisk i terminalen alt etter når under turen Billettnummeret er tastet inn.

Hvis en av disse skal betale Kontant og en annen med Kredittkort må du for å Avregne den med kredittkort velge **TAXA**. Bruk piltastene til venstre for å velge mellom Billettene, og trykk **KREDITT**

Du vil da få spørsmål om du vil **ENDRE BILLETT TIL KREDITT** og **TREKK KREDITT** **KORT**. Den delen av turen som du har valgt vil da kunne betales med kredittkort.

Velger du **AVREGN** etter å ha trykt **TAXA** vil du få mulighet til å legge inn antall **Verdikuponger** og avregne den valgte delen av turen mot TT-kuponger.

5.2 FASTPRIS

? PRINT BILLETT FAST KORT TAXA >>

Avtalt fast pris for en tur kan inntastes ved turens begynnelse (eller i løpet av turen). Taksameter må være i TAKST, og man trykker funksjonstast **FAST**. Et inntastingsvindu kommer opp på skjermen.

Tast inn den avtalte fastprisen og trykk på funksjonstast **LAGRE**. Beløpet vil bli vist i underkant av taksameter-vinduet. Taksameterbeløpet vil stoppe på denne summen selv om turen tilsier mer enn avtalt pris. Bli kjøreprisen mindre enn avtalt pris vil taksameter gå til avtalt pris når taksameter settes i STOPP. Fastpris-beløpet kan endres under turen ved å legge inn beløpet på nytt, men det kan ikke legges inn lavere fastpris enn det beløp taksameteret viser.

5.3 AUTORISASJON - MAXBELØP VED KORT

? PRINT BILLETT FAST KORT TAXA >>

Ved å velge **KORT** vil du få tilgang til følgende meny:

? AUTORISASJON MAXBELØP KONTANT <<

For å kunne velge **AUTORISASJON** må en kredittkorttur være aktiv. Her skal du legge inn eventuelt autorisasjonsnummer du har mottatt fra kredittkortselskapet.

Velger du **MAXBELØP** vil du få opp liste over grenseverdiene for at du skal ha autorisasjonsnummer, samt telefonnummer til de forskjellige kredittkortselskapene.

Hvis du har dratt kredittkort en gang, og av en eller annen årsak vil/må omgjøre turen til en kontanttur velger du **KONTANT**.

Ved å velge **TAXA** og deretter **AVREGN** vil du kunne avregne en kontanttur mot mottatte verdikuponger. (Dette gjelder for verdikuponger utstedt i ditt hjemfylke). Hvis du mottar verdikuponger som overstiger takstbeløpet må differansen legges inn som **TIPS**. Er takstbeløpet større enn verdien av mottatte kuponger vil beløpet spesifiseres med egenandel.

5.4 REKVISISJON

? PRINT BILLETT FAST KORT TAXA >>

Trykker du pil mot høyre vil du få neste meny som ser slik ut:

? REKVI RABATT 100% BOMTUR << >>

Ved å velge **REKVI** og deretter **NY** vil du få opp bildet hvor du skal registrere en kredittur. Velger du kontonummer **0002XX** vil RTV's egenandel automatisk bli hentet opp. Velger du kontonummer **0006XX** Vil du selv kunne velge egenandelens størrelse. Se for øvrig avsnittet **REGISTRERING AV KREDITT**.

5.5 RABATT

Ved å velge **RABATT** vil du kunne taste inn en prosentsats for rabatt. Hvis du taster inn en rabattprosent vil det komme frem en **R** foran **TAKSTEN** som viser at Rabatt er aktiv. **OBS ! DENNE REGNER BARE RABATT FRA DET TIDSPUNKTET DU LAGRER RABATTSATSEN. DEN REGNER IKKE RABATT AV DEN DELEN AV TUREN SOM ALLEREDE ER PÅLØPT.**

For å ta bort rabatt satsen velger du **100%**. Den delen av turen som er registrert med rabatt blir stående, mens den resterende delen av turen er uten rabatt.

5.6 BOMTUR

Ved å velge **BOMTUR** avslutter du turen som en bomtur. Merk at beløpet for bomturer er med i omsetningen, og må spesifiseres og trekkes ut i regnskapssammenheng.

Første punkt på neste meny er **EGENANDEL -> KREDIT** er kan du etter å ha avregnet en kredittur med egenandel, gjøre om egenandelen til en kredittkortbetaling. Se for øvrig avsnittet **EGENANDEL BETALT MED KREDITTKORT**

Siste punktet i menyen er **TAKSTER**. Her velger du mellom takst inkludert 7% moms eller takst inkludert 25% moms. Dette er beskrevet i avsnittet **TAKST FOR PAKKETRANSPORT**.

6. TAKSTER

6.1 ENDRING AV TAKST

Trykk på **T-tasten** for bytte av takst. Terminalen skifter selv mellom dag -, kveld -, natt -, helg- og høytidstakst.

6.2 TAKST FOR PAKKETRANSPORT, SPESIALTAKSTER.

6.2.1 PAKKER

(Mens standardtakst er inkludert 7% moms, er pakke transporttaksten tillagt 25% moms – grunntaksten som er med i lønnsgrunnlaget er lik).

For å kjøre en tur med 25% momstillegg, må taksten aktiveres **FØR** turen startes. Dette gjøres ved å trykke pil mot høyre, **>>**, to ganger fra taxameter grunnmenyen,

```
? PRINT BILLETT FAST KORT TAXA >>
```

```
? REKVI RABATT 100% BOMTUR << >>
```

og deretter velge **TAKSTER**. Følgende vil da komme frem på skjermen:

```
0: STANDARD
1: PAKKER
```

Du velger taksttype direkte ved å trykke tallet foran ønsket taksttype. (Du kan også bruke piltastene til venstre på tastaturet for å velge og deretter trykke **↵-tasten**.) Ved å trykke **1** Vil det i takstvinduet øverst til høyre stå **(25% MVA)**. For å gå tilbake til vanlig standard takst igjen kan du velge **TAKSTER** en gang til, å deretter trykke **0**. Ved avslutning av en tur som er kjørt med "Pakke transporttakst", vil terminalen automatisk gå tilbake til "Standardtakst" inkl 7% moms.

6.2.2 SPESIELLE TAKSTER

Spesielle takster for eksempel anbudstakster ved sykekjøring kan legges i samme meny s, hvis ønskelig. Under er det lagt inn to valg **SYKETRANSP** og **SKOLE**.

Hvis man velger 2:syketransp. får man kun opp takster som har med denne type kjøring å gjøre, det samme gjelder for PAKKER osv.

Det kan legges 30 menyvalg i denne menyen.

```
0: STANDARD
1: PAKKER
2: SYKETRANSP
3: SKOLE
```

Ved avslutning av en tur , vil terminalen automatisk gå tilbake til "Standardtakst" .

7. SKIFTLAPP / SKIFTAVSLUTNING

7.1 UTFYLLING AV SKIFTLAPP

REGISTRERE UTLEGG I SKIFTOPPGJØR:

Bilag som du betaler i løpet av skiftet kan du nå registrere fortløpende mens skiftet pågår. Velg fra terminalmodus **REGI** deretter **SKIFTLAPP** og deretter **BILAG**. Her kan du fortløpende under skiftet taste inn de aktuelle bilagene. Kolonnen helt til høyre vil vise hvor mye du har lagt inn under skiftet. Ved avslutning av skiftet vil det du har tastet inn komme frem som forslag. Her kan du endre beløpene hvis du har tastet feil, eller har glemt noe.

For bompenger som du har registrert på kredittransaksjonen legger du inn beløpet du har betalt som **BILAG 0%** på Skiftoppgjøret (Her legger du inn beløpet du har betalt, altså uten moms, bompengavgift som er momsfri, har 0% moms). For fergebilletter legger du inn disse som **BILAG 7%** da fergebilletter er inkludert 7% moms.

7.2 AVSLUTT SKIFTET:

For å avslutte skiftet må man stå i terminalmodus.

Trykk eventuelt en gang på **M** hvis man står i taxametermeny. Trykk to ganger på **C** for å være sikker på at du er i hovedmenyen. Slå deretter taksameteret av ved å trykke **I**. Trekk brukerkortet, legg inn/endre eventuelle bilag tast **LAGRE - PRINT M/U**. Skiftet er dermed avsluttet, og skiftlapp skrives ut. Deretter trykker man **AVSLUTT- AVSLUTT**, og terminalen slår seg av.

7.3 STATISTIKK OG SKIFTLOGG

7.3.1 Statistikk

Det angis både antall turer og innkjørt beløp pr. takst.

Det angis også i minutter og prosent hvor står andel av skiftet som er kjørt i de forskjellige status: Opptatt, ledig, avmeldt. (avmeldt kun for OTT).

7.3.2 Skiftlogg

Skiftloggen registrerer alle statusskift FRI – TAKST - STOPP med tidspunkt, distanse kjørt og eventuelt beløp avregnet.

- Hvis det er flere enn 1 passasjer på en tur vises flg. melding:

S10.41 10.5 120.00K
(eks. 2 pass.) **** 02 PASS. ****

S	=STOPP
10.41	=klokkeslett når man gikk til STOPP
10,5	=antall kilometer kjørt i STOPP
120.0	=turpris kr 120.00
K	=kreditt

- Hvis en tur er avregnet til fastpris vises flg. melding:

S10.41 2.0 200.00B
**** FASTPRIS ****

Bokstavforklaring:

F = FRI
T = TAKST
S = STOPP
K = kreditt
B = kontant
N = bomtur
P = strømbrudd

8. REGISTRERING AV KREDIT

Com2100 kan håndtere 3 typer kredittkjøring, ved bruk av kredittkort/TT-kort, rekvisisjoner og verdikuponger. Terminalen kan håndtere inntil 16 passasjerer samtidig, og man kan sette av og ta på nye passasjerer under turen.

Kredittkunder og kontantkunder kan kjøres samtidig, men kontantkundene må tildeles en billett ved påstigning og denne billetten må avregnes når kunden går av. Dette er for at taksameteret skal kunne beregne kontantkundens andel av totalprisen.

8.1 KREDITTKORT/TT-KORT:

Trekk kort(ene) gjennom kortleseren, og taksameteret går til OPPTATT(TAKST). Man kan også sette taksameteret i OPPTATT med **S**, og deretter trekke kort(ene).

Ved bruk av kort som har en øvre grense for kredittbeløp og hvor denne grense vil bli overskredet, skal man kontakte kortselskapet for å få autorisert belastningen. Man får da tildelt en autorisasjonskode, som man kan legge inn i kredittrecorden. Tast **KORT - AUTORISASJON**, tast inn kortdata og autorisasjonskode.

For å kontrollere evt. øvre grense for kredittkort, tast **KORT - MAXBELØP**. (NB! For tiden ikke oppdatert.)

Det kan innleses sperreliste i terminalen. Trekkes et kort som er sperret fremkommer flg. melding:

- KORT SPERRET

Ved bruk av kort kan følgende feilmeldinger fremkomme:

- KORT LEST OK
- KORT LEST FEIL (Prøv igjen)
- KORT SPERRET

Når turen skal avsluttes trekkes kort(ene) gjennom kortleser. Taksameteret vil da gå fra status til STOPP.

Man kan også sette taksameter i status STOPP med **S-tasten** og deretter trekke kort(ene).

Når et kort trekkes 2.gang (tur avsluttes), vil det bli skrevet ut en **signaturkvittering**. Kunden skal signere denne, og kvitteringen oppbevares av eier inntil oppgjør for turen er mottatt.

Hvis man ikke klarer å avslutte turen med kortet, (kortet ødelagt, kunde ombestemmer seg etc), kan turen gjøres om til en kontanttur. Tast **KORT - KONTANT**, legg inn kortdata og tast **LAGRE**. Det blir da skrevet ut en billett som avregnes på vanlig måte.(se BILLETT)

8.2 REKVISISJONER

For å registrere en rekvisisjon (kreditt-tur) starter du turen som vanlig. På hvilket som helst tidspunkt under turen trykker du pil til høyre >> fra taxametermodus og trykker deretter **REKVI** og **NY** Bildet som da kommer fram ser slik ut:

ANTALL:	0	REKVISISJON:	000000000
RETUR:	0	KONTO:	000000
TUR:	00000	FRIKORT:	000000000

Fyll inn verdiene og trykk **LAGRE** (Øverst i takstvinduet vil det nå stå **KREDITT**).
Bruk **↵**-tasten for å hoppe fra linje til linje, og funksjonstast **SLETT** for å slette evt. feiltastede data.
Når feltene er korrekt utfylt, trykker man funksjonstast **LAGRE**. Taksameteret går dermed til **TAKST**. (Man kan også sette taksameteret i **TAKST** med **[S]** , og deretter fylle ut rekvisisjonen).

Når turen skal avsluttes trykker du fra samme menyen **AVREGN** Samme bildet kommer frem på nytt, hvor du om ønskelig kan endre de først lagrede verdiene. Feltet **RETUR** har standard verdi på **0**.
Ved registrering på kontonummer **0002XX** (se kontoplan) og **RETUR "0"** vil det bli beregnet egenandel en vei. Hvis verdien i feltet **RETUR** settes til **"1"** vil egenandelen beregnes tur/retur.

(Egenandel omgjøres til **Frikortverdi**, hvis det er tastet inn **frikortnummer**).

8.3 REGISTRERING AV TT-KUPONGER:

Mottar du TT-kuponger kan du avregne disse ved å velge **TAXA** i taxametermenyen. I en ramme på skjermen vil det stå at det er registrert en **KONTANT**-tur. Hvis du da velger **AVREGN** vil du ha mulighet til å legge inn antall mottatte kuponger (terminalen er beregnet til å takle 2 forskjellige verdier, mens vi har bare en verdi.

OBS! For at dette skal virke, må verdiene for verdikuponger være registrert i terminalens SETUP under SERVICE-menyen og dette kan bare gjøres med servicekort.

Hvis beløpet du mottar i kuponger overstiger taxameterbeløpet, registrerer du differansen som **TIPS**. Dette gjøres ved å trykke **[E]** når terminalen står i **[STOPP]**, tast deretter inn tipsbeløpet og trykke **LAGRE**.

KVITTERING

For å skrive ut kvittering, tast pil mot venstre << to ganger, eller C og trykk deretter

PRINT

Hvis man mister oversikten over hvilke betalingsmidler som er i bruk, eller hvilke billetter som er lagt inn, kan man få en oversikt over dette ved å (fra taxametermeny) trykke funksjonstast **TAXA**. Man får da opp et vindu inneholdende evt. kortnr/rekv.nr/billett nr. som er i bruk.

Hvis man har havnet i den situasjon at alle passasjerer har forlatt bilen, og man ikke får slått taksameteret i FRI (alarmmelding "FLERE PASSASJERER"), kan følgende prosedyre benyttes: (start fra taxametermeny)

TAXA - AVREGN til passasjervinduet er tomt. Evt. rekvisisjoner blir nå avregnet.

8.4 EGENANDELER

Egenandel kan beregnes automatisk (fast, prosent eller kilometeravhengig) eller bestemmes av sjåfør. Korrekt beregning av egenandel betinger at riktig kontonummer brukes.

8.4.1 Automatisk beregning av egenandel:

Ved bruk av spesielle kontonumre vil taksameteret selv beregne korrekt egenandel etter en oppsatt kontoplan.

Følgende kontoplan brukes: (x kan være et hvilket som helst siffer)
(FF = fylkesnummer)

- Konto:	0002xx	Syke transport
- Konto:	xFF3x1	Fast egenandel barn
- Konto:	xFF3x0-2..9	Fast egenandel voksen
- Konto:	xFF4x1	Prosent egenandel barn
- Konto:	xFF4x0-2..9	Prosent egenandel voksen
- Konto:	xFF5x1	Kilometer egenandel barn
- Konto:	xFF5x0-2..9	Kilometer egenandel voksen

Eksempel: 016500 gjelder for Sør-Trøndelag (fylke 16), egenandel for voksen beregnet etter en kilometertabell.
000252 gjelder for hele landet, sykekjøring med egenandel 25% maksimum 45 kroner (pr. aug.97)

NB! Hvis egenandel endres, tilpasser CenCom A/S kontoplanen til dette under garanti/ serviceavtale.

8.4.2 Manuell innlegging av egenandel:

Hvis man velger kontonummer **xxx6xx** (x kan være et hvilket som helst siffer) kan man selv inntaste ønsket egenandel.

Turen kjøres som en vanlig rekvisisjonstur. Når rekvisisjonen skal avregnes, blir man bedt om å taste inn egenandelen i kroner.

8.5 EGENANDEL BETALT MED KREDITTKORT

Egenandelen på en tur kan betales med et kredittkort. Dette betinger at du har registrert en kredittur på et kontonummer som genererer en egenandel. Kontonummer i serien **0002XX** henter automatisk opp RTV's egenandel, mens kontonummer **0006XX** gir deg anledning til å velge egenandel selv.

Når du har registrert en kredittur, og avregnet denne trykker du pil til høyre, **>>** fra taxametermodus, til du kommer til menyen **EGENANDEL -> KREDITT**. Ved å velge denne vil du få opp spørsmål på skjermen:

<p>SKAL EGENANDEL ENDRES TIL KREDITT ? TREKK KREDITT KORT 1. GANG</p>
--

Ved å trekke et godkjent kredittkort, vil du da validere en kredittkortbetaling. Ved å trekke kortet 2. gang vil egenandelen bli avregnet og belastet kredittkortet. Du vil da få ut en signaturkvittering, som passasjeren må signere. Du kan deretter gå tilbake til grunnmenyen, og trykke **PRINT** hvor det blir utskrevet en kvittering med teksten

<p>***** EGENANDEL *****</p>

og beløpet som er belastet kredittkortet.

NB! Husk å skriv ut kvittering for hoveddelen av turen som er belastet det kontonummeret du har valgt først.

9. REGISTRERING AV UTLEGG

For å registrere forskjellige typer utlegg og tillegg får du nå 3 forskjellige valg ved å trykke **E** mens en tur er aktiv. Det kommer da frem 3 valg på skjermen:

0: EKSTRA
1: UTLEGG
2: TILLEGG

Ekstra og Tillegg er innregnet i lønnsgrunnlaget, så for å registrere utlegg som bompenger og fergebilletter skal du velge **1: UTLEGG**. Du velger ved å bruke pil opp eller pil ned tastene på venstre side og trykk deretter **↵-tasten** (enter), eller du kan trykke **1** direkte. Du vil da få opp 5 nye valg:

0: UTLEGG
1: FLYPL.AVG
2: BOM AVGIFT
3: PARKERING
4: FERJE

Her kan du velge den type utlegg du vil registrere. Du kan registrere flere typer utlegg. Vær oppmerksom på at den teksten du velger bare kommer frem på kvitteringen. Ved avlesing av kredittransaksjonen vil beløpet komme frem som utlegg i et samlet beløp. – Hvis du velger å dele opp registreringen av utlegg vil hvert beløp du legger inn bli fordelt på den teksten du har valgt. Velger du samme teksten to eller flere gang i samme registreringen, må du legge sammen beløpene selv.

OBS! - Bompenger som viderefaktureres må legges til moms før inntasting.
Fergebillettene er inkludert moms, så her tastes nettobeløpet inn.

10. VISNING/UTSKRIFT AV LAGRET KREDITT

10.1 Oppslag – utskrift av kredittrecords.

Hvis terminalen er startet med et eierkort er det mulig å få vist/utskrevet kredittkjøring for en spesifisert periode.

Tast (fra terminalmeny) **REGI - KREDITT**

Inntast start- og stoppdato for ønsket periode og trykk **LAGRE**

Alle kredittregistreringer i den spesifiserte periode vises:

<Dato/Stopptid>

KT: <Kontonummer>

KR: <Pris/Egenandel>

Bruk ▲▼ (PIL OPP – PIL NED) for å bla i listen.

Ved å taste >> - **PRINT** får man en utskrift av listen.

10.2 INDIKATOR FOR SKIFT OG KREDIT

I displayet vises en oversikt over lagret kreditt og antall kjørte skift.

Indikatoren fungerer slik:

Med tømmekort:

KREDITT 50 / 0): 50 lagrede turer, ingen avlest

KREDITT 50 / 50): 50 lagrede turer, hvorav 50 avlest

KREDITT 75 / 50): 75 lagrede turer, hvorav 50 avlest

SKIFT: 10 / 0): 10 kjørte skift, ingen avlest

SKIFT: 10 / 10): 10 kjørte skift, 10 avlest

SKIFT: 20 / 10): 20 kjørte skift, 10 avlest

Indikatoren oppdateres hver gang man kjører en kreditttur, og hver gang man setter inn et tømmekort.

Med GPRS :

KREDITT: 0 / 0): 0 lagrede turer, alle sendt.

KREDITT: 5 / 0): 5 lagrede turer, 5 ikke sendt.

SKIFT: 10 / 10): 10 kjørte skift, 10 sendt

SKIFT: 20 / 10): 20 kjørte skift, 10 sendt

Hvis skift/kredit ikke blir sendt skyldes det feil på taksametersystemet , eller manglende GSM-dekning.

11. GPRS- meldinger

Hvis man har COM2100 med GPRS vil man fra tid til annen få meldinger på skjermen. Det er kvitteringer på oppdateringer, nye egenandeler, takst, eller programendringer osv. som er sendt til taksameteret. Meldingene skal kvitteres ut.

Det kan gjøres med en gang meldingen kommer ved å trykke på ↵-tasten, eller:

Trykk **M** en gang, det vil da dukke opp en meny:

0: SENTRAL MENY
1:AKTUELL TUR
2:TURER
3:SEND MEDD.
4:PRINT KVIT.
5:OPPKALL-MENY
6:VIS MEDD
7:OVERSIKTER
8:LOMMEREGNER
9:MOBIL TLF.

velg **6: VIS MEDD**: enten ved piltastene ▲▼ og ↵, eller trykk **6** direkte, det vil komme opp en ny meny :

0: PERS. MEDD
1: ALLE MEDD
2:SENTRAL MEDD
3: ANNEN LØYVE
4: FORR SKIFT

Velg **0:PERS MEDD**: enten ved piltastene ▲▼ og ↵, eller trykke **0** direkte.

Da vil en eventuell melding vises, trykk så ↵, for å kvittere ut meldingen.

Hvis flere meldinger er mottatt må denne prosedyren gjentas.

En indikator angir antallet mottatte meldinger:for eksempel :

MEDD :02 angir to meldinger som skal kvitteres ut

12. SERVICEMENY

Denne menyen er kun tilgjengelig ved bruk av servicekort, og brukes normalt kun i forbindelse med installasjon og service.

CenCom servicekort brukes ved justering av kalibreringstall, dato/klokkeslett, sletting av en del registre, innlegging av serienummer, setting av visse parametre, samt overvåking av interne funksjoner.

Servicekortet kan trekkes etter at terminalen er startet med eier- eller sjåførkort, eller man kan starte terminalen med servicekortet. En søyleindikator i systemvinduet under dato/klokkeslett viser at servicekortet er lest.

Menyen er bygget opp med tre hovedfunksjoner, **SERVICE**, **SETUP** og **DEBUG**.

Under **SERVICE** kan man justere Dato&Tid, kalibreringstall, samt slette lagrede kredittrecords og skiftlapper.

Under **SETUP** kan man slå av/på noen spesielle funksjoner, begrense antall undertakster, legge inn organisasjonsnummer, samt bestemme pålydende for verdikuponger.

Under **DEBUG** kan man overvåke/kontrollere en del funksjoner i systemet.

12.1 SERVICE

12.1.1 Dato&Tid, justering:

Tast: - >> **SETUP** - >> - **SERVICE** - **DATO&TID**

Man kan nå legge inn riktig dato og klokkeslett.

- Trykk **C** for å slette gammel verdi.
- Tast inn ny verdi.
- Bruk for å gå til neste verdi.
- Når alle verdier er satt riktig, trykk **LAGRE**.

Vær OBS! på DAG NR: Man=1, Tir=2,,Lør=6, Søn=7.

12.1.2 Kalibrering:

Tast: - >> **SETUP** - >> - **SERVICE** - **KALIBRER**

Man er nå inne i kalibreringsmenyen. Man kan her foreta en "oppkjøring", dvs. fastslå hvor mange pulser bilen genererer pr. 1000 meter. Dette tallet er bilens kalibreringstall.

Oppkjøring:

Bruk fortrinnsvis Vegvesenets kilometerstolper, evt. annen oppmålt veistrekning.

- Trykk **COUNT**. (teller nullstilles og startes).
- Kjør distansen. Legg merke til om pulstelleren teller jevnt og stabilt.
- Trykk **FRYS** idet man har kjørt nøyaktig 1000 meter.
- Det tallet som nå står på pulstelleren, er kalibreringstallet. Dette skal nå lagres.

- Trykk **C**. (sletter gammelt kalibreringstall).
- Tast kalibreringstallet på siffertastene, trykk **LAGRE**.
Terminalen går ut av kalibreringsmenyen.
- Trykk **C - SETUP - LØYVE** for å kontrollere at kalibreringstall ble riktig lagret.

12.1.3 Nullstilling

Tast: - >> **SETUP** - >> - **SERVICE** - **NULSTILL**

Man kan nå slette alle lagrede kredittrecords ved å trykke **KREDIT**, og alle lagrede skiftlapper ved å trykke **ANDRE**.

NB! Akkumulerende tellere kan ikke slettes.

12.2 SERIENUMMER

Første gang terminalen startes etter at programmet er lagt inn, får man feilmeldingen "FEIL SERIENUMMER". Denne fjernes kun ved at serienummeret programmeres inn i terminalen. Serienummeret er plassert bak batteriet på Mk1, bak printerlokket på Mk3, og ved kontaktene på systemenheten på Mk2.

CenCom A/S kan opplyse om serienummer hvis det byr på problemer å finne det på terminalen.

Tast - >> **SETUP** - >> - **SERVICE** - >> - **SERIENR**

Inntast serienummeret, tast **LAGRE**. Taster man feil, kan man korrigere med **SLETT** eller **C**. Bekreft at serienummeret er riktig inntastet ved å taste **OK**.

Serienummeret kan ikke endres når det først er programmert.

12.3 SETUP

De viktigste valgene i denne menyen er **sentral nr., rekvisisjoner, Dapsac og StandAlone.**

Valg av **sentral nr.(1- 30)** vil avgjøre hva slags takst som blir gjeldene(Bopel/sentral).

Rekvisisjoner må velges med "1" , velges "0" får man ikke kjørt rekv.turer.

Dapsac on må velges med "1" for adapter, med server(gprs) velges "0".

Stand Alone må velges med "1" hvis man ikke er tilsluttet OTT-sentral

Tast: - >> **SETUP** - >> - **SERVICE** - >> - **SETUP**

Man får opp følgende meny: (Verdiene/valgene som er satt er default ved første oppstart etter programering. Disse verdiene må endres slik at de blir riktige, for hvert taksameter.

Sentral nr	(0.....30)	: 1	Her inntastes sentralnummer.
Rekvisisjoner	(0/1)	: 0	slå på (1) / slå av (0) rekvisisjonskjøring.
Taklampe blink	(0/1)	: 1	Blinkende taklampe ved turtildeling (OTT) .
Dapsac on	(0/1)	: 0	0=SERVER(gprs) 1=CBA(adapter).
S-tast	(0/1)	: 1	1 = -> FRI (gå direkte fra STOPP til FRI) eller 0 = tast (må taste S - □for å til FRI)
Max undertakst		: 16	(ikke16) Angi her den høyeste undertakst taksameteret skal kunne bruke.
Antall Passasjerer		: 00	Angi antall passasjeseter i bilen.(OTT)
TT	(0/1)	: 0	0 = Standard Velg "0". 1 = Spesial (Kun vogner som kjører TT- spesial i Oslo)
Organisasjonsnummer		:	000000000 (Her tastes orgnr. inn).
Ekstern skriver	(0/1)	: 0	0 for intern skriver/ 1 ekstern termoskriver.
Verdikupong 1	(KR)	: 000	Hvis man legger inn et beløp for verdikupong 1
Verdikupong 2	(KR)	: 000	og (eller) 2, kan man avregne en tur med et antall verdikuponger.(Se eget avsnitt).
STAND ALONE	(0/1)	: 0	0=OTT 1=SA

12.4 DEBUG

Tast: - >> **SETUP** - >> - **SERVICE** - >> - **DEBUG**

12.4.1 Memory:

Ikke i bruk.

12.4.2 Monitor:

System:

Temp: Her kan man avlese intern driftstemperatur i terminalen. Normalt ca 40 grader.

Mem.bat er indikator på spenningen i batteriene.

Bkup.bat Typisk verdi i området 50-60(Heksadesimalt).

Feilmelding "FEIL BACKUP-BATT "

kommer når disse synker under en viss verdi, Hvis det er dårlig kontakt i batterikabel-/kontakt vil verdiene være 0.

Mem.bat (batteriet i ramkortet) avleses kun når et ramkort settes i leseren.
Verdi typisk 20(Heksades.) eller mer.

Canbus.

Status

Her får man opp et informasjonsvindu for kommunikasjonen mellom terminal(systemenhet) og CanBus-adapteret (CBA/SERVER). TX / RX er antall datablokker henholdsvis til og fra CBA/SERVER. ERR er antall blokker med feil. TIMOUT er en teller som begynner å telle når CBA/SERVER ikke svarer. Etter 10 sek (Timeout=10) kommer feilmeldingen "FEIL KOMMUNIKASJON".

1/ 2----- er status på systemet. Når man tenner for terminalen er status OFF. Terminalen overfører så programmet til CBA/SERVER, status LOAD. Når programmet er overført, går status til RUN. Ved "Feil kommunikasjon" er status OFF.

Radio:

Overvåking av radiokommunikasjon mot evt. og OTT-sentral.

GPS

Overvåking av GPS-status , posisjon og "hastighet".

Ved å taste - >> - får man ytterligere to valg:

Card:

Her kan man se kort-info når man trekker et magnetkort gjennom leseren.

Keyboard:

Her kan tastaturet avtestes. Når man trykker en tast returnerer terminalen en hex-verdi. Da kan man se om det evt. er kortslutning mellom taster osv.

12.5 INFO

Files: systemfiler som ligger i terminalen.

Alarm: Kun Oslo/Stavanger

Log: Logg over diverse hendelser.

13. RAMKORT / PROGRAMMERING

13.1 RAMKORT

Innlesing og utlesing av data fra terminalen foregår ved hjelp av ramkort. Ramkort kan betraktes som disketter, og det brukes vanligvis to størrelser, 64 Kb og 256 Kb. Et ramkort kan gjøre forskjellige ting, avhengig av hvordan kortet formatteres (programmeres) fra en PC.

Et ramkort kan f.eks formatteres for å:

- Overføre program og datafiler til et taksameter
- Kopiere skift- eller kreditt-data fra taksameter
- Kopiere løyvedata fra et taksameter

De kortene som det vanligvis er aktuelt å bruke er: Tømmekort-kreditt og Tømmekort-skift. Disse kortene brukes til å overføre kreditt-data og skift-data til henholdsvis fakturerings- og regnskapsprogram.

13.2 RAMKORTLESER

Mk3 er ramkortleseren plassert oppe i venstre hjørne på baksiden.

På Mk2 sitter ramkortleseren i systemenheten på motsatt side av kontaktene.

En må passe på at smuss og fremmedlegemer ikke kommer inn i ramkortleseren.

Ramkortet slippes inn i spalten, og presses på plass med et lett trykk. Når data er overført, bekreftes dette med 3 korte beep. (Terminalen må være påslått)

Overføring av data til og fra PC skjer ved hjelp av en egen ramkortleser som kobles til PC. Det finnes for tiden to typer av slike lesere. Nærmere informasjon om disse fåes på forespørsel.

13.3 **PROGRAMMERING**

Terminalen programmeres med i alt inntil tre ramkort, nemlig:

- Programkort (1024Kb). Inneholder programmet (eks. 78)
- Systemkort (512 Kb). Inneholder takster, egenandeler, logo osv.
- Løyvekort (64 Kb). Inneholder løyvenummer og totaltellere.

Terminalen vil normalt være ferdig programmert når den sendes ut fra CenCom A/S.

Program og systemfiler oppdateres dog fra tid til annen, og da gjøres følgende:

Ved skifte av program:

- Koble spenningen fra terminalen (ta ut sikringen).
- Sett inn programkortet.
- Koble til spenningen. Display: "INNSETT PROGRAMKORT,- LOADING-"
- Etter ca 10 sek. er programmet overført. Terminal gir et langt beep, display viser "INNSETT SYSTEMKORT, UGYLDIG KORT".
- Sett inn systemkortet. Etter ca 5 sek. er systemfilene overført, terminal gir tre korte beep, og terminalen slår seg på.

Ved oppdatering av takster, helligdagstabell o.l:

- Terminal må være påslått, man kan gjerne være midt i en tur.
- Sett inn systemkortet. Etter at filene er overført, gir terminalen tre korte beep.

13.4 **OVERFØRING AV DATA**

Kreditt:

Kortet må først være formatert som et "tomt kreditt-kort". Dette gjøres på tømmestedet. Deretter settes kortet i terminalen (terminalen må være påslått). Kreditt-data kopieres nå fra terminalen til kortet. Når kopieringen er ferdig, gir terminalen 3 korte beep. Kortet må deretter avleses på tømmestedet. Kreditt-recordene blir nå merket, og neste gang kortet settes i terminalen vil de avleste data bli slettet, samtidig som nye turer kopieres over til kortet. Dette gir maksimal datasikkerhet, samtidig som taksameteret kan være i kontinuerlig bruk.

Skift:

Som for Kreditt, med unntak av at de eldste skiftlappene slettes etterhvert som nye skift kjøres. Man må derfor selv sørge for å avlese skift-data med jevne mellomrom. En gang hver 20.skift burde gi god margin. Første gang kortet brukes, må det være formatert som et "tomt skift-kort".

Løyvedata:

Man kan (f.eks. ved service) overføre løyvedata fra en terminal til en annen. Man lager da først et "tomt løyvekort" og setter dette i det taksameter man skal kopiere data fra.

Løyvenummer, kalibreringstall og totaltellere kopieres nå ut på kortet. Hvis man deretter setter dette kortet i et annet taksameter, vil data kopieres fra kortet til terminalen, og overskrive de løyvedata som evt. lå der fra før.

GPRS: Det er mulig å tømme skift-/kreditdata med GPRS over mobilnettet.

Data blir da lagret på en mottaks-server. Denne serveren kan stå lokalt, men CenCom AS tilbyr også plass på sin server for mottak av data.

Med GPRS vil også program og takst oppdateringer foregå over gsm-nettet.

Systemet kan settes opp slik at alle oppdateringer foregår automatisk.

14. TEKNISK INFO / MONTERING

14.1 MONTERING

Generelt:

CenCom AS leverer pulsgivere og monteringsbraketter til de fleste biltyper. Vi leverer også standardbraketter som kan tilpasses de øvrige biltyper. Mange biler har nå originalt pulsuttak til bl.a. taksameter, og opplysninger om disse fåes ved henvendelse til vår monteringsavdeling.

Under montering/service må det ikke settes spenning på anlegget før alle kontakter og deksler er på plass. Det er meget lett å ødelegge interne sikringer og andre komponenter.

Starthjelp

Ved bruk av startkabler for starthjelp er det viktig at følgende gjøres:

1. Ta ut alle sikringer vedr. taksameter.
2. Bruk bare startkabler med overspenningsvern.

Taksametersystemet er følsomt for overspenning, hvis prosedyren over ikke blir fulgt, kan det medføre skade på anlegget (Slike skader dekkes ikke av serviceavtalen).

Husk at taksameteret ikke kan tas i bruk før det er blitt kalibrert med et *servicekort*.

Feil som kan opptre som følge av stråling:

Mobiltelefoner (spesielt GSM) avgir HF-stråling når disse er påslått. Slik stråling vil kunne påvirke andre elektriske apparater, også taksameteret. Det er viktig at man har dette i tankene når taksameter og mobiltelefon monteres. Likeledes vil VHF og bilstereo kunne påvirkes av stråling fra taksameteret.

Feilfunksjon (eks. tap av data, låsing) som følge av stråling direkte mot taksameteret. Dette vises som oftest som en feilmelding «kort lest feil», hvilket indikerer at kortleseren har detektert et signal terminalen ikke gjenkjenner. Dette har ingen praktisk betydning, så langt vi har sett. *For å unngå dette må telefonen tilkobles ekstern antenne, eventuelt plasseres lengre unna taksameteret.*

Distansetellere løper løpsk som følge av at pulskabel eller pulsgiver plukker opp stråling. Hvis taksameteret er i TAKST når dette skjer vil selvfølgelig også turprisen bli for høy. *For å unngå dette må telefonen tilkobles ekstern antenne, eventuelt plasseres lengre unna taksameteret.* Det er også meget viktig at kabel til pulsgiver tilkobles korrekt, og at skjerm tilkobles jord ute ved pulsgiveren. Tilpass kabellengden slik at det blir minst mulig overskytende kabel.

14.2 RENGJØRING

Displaylinsen er laget av kunststoff, og ripes meget lett. Det er derfor viktig behandle denne med forsiktighet. Tastaturet og terminalen kan rengjøres med en klut lett fuktet med et svakt rensmiddel.

14.3 DRIFTSMESSIG VEDLIKEHOLD

Terminalen i seg selv krever intet spesielt vedlikehold under vanlig drift. Spenningstilførsel og kabelforbindelser er imidlertid meget viktig for tilfredsstillende funksjon. Kabelsko og sikringer er utsatt for fuktighet og smuss, og bør renses/skiftes med jevne mellomrom. Vær nøye med å bruke max 5A sikring til terminalen. Hvis det oppstår svakheter i strømforsyning, vil dette gi seg utslag i at lyset slukker og printeren stopper, for så og starte igjen når spenningen når opp til et visst nivå.

Når taksameteret slås på vil det typisk gå 2-3 sekunder eller mer før lyset tennes og skjermbildet vises. Dette er helt normalt.

Når taksameteret slås av vil det være i en form for "stand by" i de neste ca. 5 minutter før det slår seg helt av.

Hvis det oppstår feil ved terminalen, skal denne repareres ved CenCom A/S. Ta evt. kontakt med oss på forhånd, slik at man kan få avgjort om feilen ligger i terminal, adapter eller monteringssett.

15. ALARMMELDINGER

Alarmmeldingene vises i systemvinduet.

Dato/tid
Alarmmelding
Feilmelding

FORKLARING PÅ ALARMMELDINGENE:

AVSLUTT MED I:

Feilmeldingen fremkommer hvis man trekker sjåførkortet andre gang, uten først å ha slått terminalen av med **I-tasten**.

DATA IKKE FUNNET:

Feilmeldingen fremkommer hvis man forsøker å vise en skiftlapp, meddelelse m.m. som ikke finnes. (F.eks. feil sjåførnummer).

DATA SLUTT:

Feilmeldingen fremkommer hvis man forsøker å bla forbi avslutningen på en skiftlapp, meddelelse m.m. (den siste).

DATA START:

Feilmeldingen fremkommer hvis man forsøker å bla forbi starten på en skiftlapp, meddelelse m.m. (den første).

EKSTRA IKKE TILL.:

Feilmeldingen fremkommer hvis man forsøker å LAGRE ekstra- beløp, mens taksameteret er i FRI eller STOPP.

FASTTUR IKKE TILL:

Feilmeldingen fremkommer hvis taksameterbeløpet allerede har overskredet fastturprisen, eller hvis taksameteret ikke er satt i TAKST.

FEIL BACKUP-BATT:

Spenningen på backupbatteriet er for lav. Kontakt CenCom AS`s verksted.

FEIL KOMMUNIKASJ:

Terminalen har ikke kontakt med pulsgiver, taklampe, radio, alarmknapp m.m. Sannsynligvis feil i systemkabel eller adapter.

FEIL KORT BATT:

Spenningen på backupbatteriet i tømmekort/ramkort er så lav at det bør skiftes.

FEIL KREDITTKORT:

Feilmeldingen kommer hvis man lagrer en autorisasjonskode for et kort som ikke er innlest i terminalen.

FEIL TAST xxx:

Tasten xxx "henger". Angir hvilken tast som har hengt seg opp.

FLERE PASSASJERER:

Feilmeldingen fremkommer hvis man i STOPP trykker på S og det er flere passasjerer i bilen. (trekk kredittkort andre gang, avregn billett eller rekvisisjon).

IKKE ADGANG:

Det benyttede brukerkort gir ikke adgang til den valgte funksjon.

IKKE KONTANT TUR:

Feilmeldingen fremkommer hvis man trykker på BOMTUR i forbindelse med en kreditt-tur.

IKKE KREDITT TUR:

Feilmeldingen fremkommer hvis man forsøker å endre en kredittur til kontant, og de inntastede kortdata ikke svarer til et innlest kredittkort.

INGEN KVITTERING:

Feilmeldingen fremkommer hvis man forsøker å utskrive en kvittering og turen er ikke avsluttet.

KORT-DATO UGYLDIG:

Feilmeldingen fremkommer hvis man trekker et kredittkort som er ugyldig. F.eks. utløpsdato overskredet.

KREDITT 3/4 FULL:

Kredittfilen er 3/4 full og bør tømmes. Det er fortsatt plass til ca 75 kreditt-turer.

KREDITT FULL:

Kredittfilen er full og må tømmes. Kan ikke lagre flere kredittinformasjoner.

PRINTBUFFER FULL:

Feilmeldingen fremkommer hvis man forsøker å lage en printer- utskrift og printeren allerede har 30 ventende utskrifter. Printer er sannsynligvis defekt, kontakt CenCom A/S.

REKVI. ER INNLEST:

Feilmeldingen fremkommer hvis man forsøker å legge inn en rekvisisjon som allerede er innlagt.

REKVI. IKKE INNL.:

Feilmeldingen fremkommer hvis man forsøker å avregne en rekvisisjon som ikke er innlest i terminalen.

SUMCHECK FEIL:

Feil i takster, egenandel-tabeller eller lignende. Kontakt CenCom AS.

TAXAMETER FRI:

Meldingen fremkommer hvis man trykker på E og taksameteret er FRI.

TAXAMETER OPPTATT:

Fremkommer hvis man trykker på I og taksameteret ikke er i FRI.

TIPS IKKE TILL.:

Feilmeldingen fremkommer hvis man forsøker å lagre tipsbeløp mens taksameteret er i FRI eller TAKST.

TUR AVSLUTTET:

Feilmeldingen fremkommer hvis man er i STOPP og har avsluttet turen (utskrevet kvittering, trukket kort andre gang, innløst billett eller rekvisisjon) og trykket på T.

UGYLDIG BILLETT:

Feilmeldingen fremkommer hvis man forsøker å avregne en billett som ikke er utskrevet av terminalen.

UGYLDIG KORT:

Feilmeldingen fremkommer hvis man trekker et kredittkort som ikke svarer til de kort som terminalen aksepterer.

ULOVLIG SJÅFØR:

Fremkommer hvis man forsøker å avslutte med et kort med et annet sjåførnummer enn det kort som ble benyttet til å logge på med.

UTENFOR OMRÅDE:

Feilmeldingen kommer hvis man forsøker å taste en ulovlig verdi, f.eks. mnd. nummer 13.

VOGN OPPTATT:

Fremkommer hvis man prøver å lese kredittkort, skrive ut billett eller legge inn rekvisisjon og taksameteret står i STOPP, med antall passasjerer 0. Turen er avsluttet - trykk på **S.**)

